

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Svk/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7019200917
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:7019200917.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom zo sudcov: Michal Novotný (sudca spravodajca) ako predseda senátu, JUDr. Jana Martinčeková ako členka senátu a JUDr. Martin Tiso ako člen senátu vo veci žalobcu: K.. T. F., W.. X. I. XXXX, L. XX, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, kancelária Prešov, Masarykova 10, Prešov, o preskúmanie rozhodnutia zo 7. novembra 2019, č. KaPO/29318/2019, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 S 186/2019-85 z 8. decembra 2022 takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť žalobcu sa zamietá.
- II. Účastníkom sa nepriznáva nárok na náhradu trov kasačného konania.

odôvodnenie:

I.

Administratívne konanie a konanie pred správnym súdom

1. Z administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že žalobca je užívateľom určitej nehnuteľnosti v k. ú. L.. Stavebným povolením z 28. februára 2019 obec Studenec ako stavebný úrad povolila inej osobe stavbu na inom pozemku. Žalobca však tvrdí, že ňou je dotknutý na svojom práve k vlastnej nehnuteľnosti, no napriek tomu s ním stavebný úrad nekonal ako s účastníkom stavebného konania. Preto sa domáhal, aby Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky, preskúmal toto stavebné povolenie mimo odvolacieho konania. Pretože však žalobca ani na výzvu nezaplatil správny poplatok za takéto preskúmanie, okresný úrad mu pripisom z 18. júla 2019 oznámil, že o jeho podnete nebude konať. Žalobca následne požiadal žalovaného o priznanie nároku na právnu pomoc na konanie voči okresnému úradu, ale aj voči obci ako stavebnému úradu. Preskúmaným rozhodnutím zo 7. novembra 2019 mu žalovaný nepriznal tento nárok. Odôvodnil ho tým, že toto oznámenie podľa ustálenej judikatúry nie je preskúmateľné v správnom súdnictve. Okrem toho žalobca podal svoju žiadosť po uplynutí dvojmesačnej lehoty na podanie prípadnej správnej žaloby podľa § 182 SSP. Záverom dodal, že žalobca si nezaplacením správneho poplatku sám zavinil, že okresný úrad nekonal o jeho podnete. Spolu s rozhodnutím mu však žalovaný v osobitnom prípise (takisto) zo 7. novembra 2019 oznámil, že môže podať žalobu opomenutého účastníka podľa § 179 SSP, pre ktorú by si mohol požiadať o právnu pomoc.

2. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca správnu žalobu. Počas konania vzniesol (podanie č. I. 52 spisu) námietku zaujatosti voči všetkým členom senátu správneho súdu. Odôvodnil ju tým, že ten istý senát v inej veci žalobcu prerušil pojednávanie a prisľúbil zaslať žalobcovi výzvu na vyjadrenie k otázke zaujatosti, no neurobil tak. Okrem toho podľa neho správny súd opakovane nariaďuje pojednávania na skoro ráno a žalobca k nim nemá dopravné spojenie. Správny súd mu pripisom z 26. septembra 2022. (č. I. 62) oznámil, že na námietku zaujatosti nebude prihliadať, lebo nemá zákonné náležitosti a týka sa len procesného postupu v inej veci. Následne prejednal vec na pojednávaní 8. decembra 2022 a zamietol správnu žalobu. S odkazom na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej (sp. zn. I. ÚS 117/95) a tunajšieho súdu (sp. zn. 1 SVs 1/2021) sa stotožnil s právnym záverom žalovaného, že oznámenie okresného

úradu, že nezačne preskúmavať stavebné povolenie mimo odvolacieho konania, nie je správnym aktom preskúmateľným v správnom súdnictve.

II.

Kasačná sťažnosť a vyjadrenie k nej

3. Včas podanou kasačnou sťažnosťou sa žalobca domáha zrušenia toto rozsudku a vrátenia veci na ďalšie konanie. Na úvod namietol, že vec prejednávajúci senát mu ešte ani raz neumožnil na nariadenom pojednávaní uskutočniť jeho procesné práva, čím porušil jeho právo na spravodlivý proces. Senát konal napriek tomu, že nebolo rozhodnuté o vznesenej námietke zaujatosti, ktorú vybavil len sám konajúci senát. Všetky rozhodnutia tohto senátu vo veciach žalobcu sú poznačené zaujatosťou sudcov, čo odporuje aj Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách. Vo veci samej žalobca zopakoval, že správny súd aj žalovaný rozhodli na základe neúplných a nesprávnych dokladov a v rozhodnutiach citovali len to, čo im vyhovuje. Správny súd sa odklonil aj od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, pretože vec neprejednal podľa zákona, jeho výrok nemá oporu v odôvodnení a nezaoberal sa dostatočne námietkami uvedenými v správnej žalobe. Otázka bezúspešnosti sporu bola vyriešená v judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, správny súd ju však nerešpektuje. Ani žalovaný nemá posudzovať správnosť tejto judikatúry, ale má ju rešpektovať. Žalobca ďalej odkázal na nesprávny postup jedného z členov senátu v rozhodovaní v iných veciach. V kasačnej sťažnosti sa podivil nad tým, prečo mu žalovaný priznal právo na právnu pomoc a ustanovil advokáta v časti, ktorá sa týka stavebného povolenia obce Studenec, no nie vo vzťahu k oznámeniu okresného úradu. Napadnutý rozsudok považoval žalobca za celkom nesprávny s tým, že bránenie vlastného vlastníckeho práva nie je možné považovať za bezúspešné.

4. Žalovaný navrhol zamietnuť kasačnú sťažnosť, pretože rozsudok správneho súdu považuje za správny a riadne odôvodnený.

III.

Posúdenie veci kasačným súdom

5. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu (§ 453 ods. 1 SSP) a predchádzajúce konanie pred správnym súdom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) v medziach uplatnených sťažnostných bodov (§ 453 ods. 2 SSP).

6. Žalovaný v prerokúvanej veci odoprel žalobcovi priznať právo na právnu pomoc, pretože dospel k záveru, že ide o zjavne bezúspešný spor, čo podľa § 6 ods. 2 písm. b) zákona č. 327/2005 Z. z. vylučuje priznanie tohto práva. Pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu žalovaný podľa § 8 cit. zák. prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremičalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu. Správny súd v prerokúvanej veci v ods. 28 svojho rozsudku podal pomerne obsiahly výklad tohto ustanovenia, opretý o viacero rozhodnutí najvyššieho súdu alebo tunajšieho súdu. Výslovne sa vyrovnal aj so žalobcom citovaným rozsudkom sp. zn. 7 Sžo 13/2014, nevyvodil však z neho pre posudzovanú vec tie závery, ktoré z neho vyvodzoval žalobca. Žalobca vo svojej kasačnej sťažnosti proti týmto záverom správneho súdu uplatňuje sťažnostný dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci a odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu podľa § 440 ods. 1 písm. g) a h) SSP.

7. Podľa § 440 ods. 2 SSP sa tieto dôvody musia vymedziť tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Má teda uviesť, ktorú normu správny súd nesprávne vyložil a z akých dôvodov, prípadne ktorú právnu normu správny súd nepoužil, hoci ju použiť mal, alebo ako konkrétne ju použil, hoci ju mal použiť inak. Len prostý nesúhlas sťažovateľa so závermi správneho súdu a opakovanie žalobných bodov týmto náležitostiam nezodpovedajú (porov. obsiahlejší rozbor v uzneseniach tunajšieho súdu sp. zn. 7 Sžsk 55/2020, 5 Sžk 18/2021, 4 Sžk 24/2021 a 6 Svk 17/2021). Z obsahu kasačnej sťažnosti je zrejmé, že žalobca len celkom prasto a všeobecne vyčíta správne súdu nesprávne právne posúdenie. Nijako však nereaguje na jeho konkrétne argumenty, prečo oznámenie orgánu verejnej správy, že nepreskúma určité rozhodnutie mimo odvolacieho konania, nepodlieha prieskumu v rámci správneho súdnictva. Za daných okolností tak kasačný súd odkazuje na uvedené odôvodnenie správneho súdu, v ktorom sú obsiahnuté dostatočné argumenty na podporu tohto záveru, bez potreby k nemu dodávať niečo ďalšie.

8. K žalobcovej námietke, že správny súd vo veci rozhodol skôr, než sa zákonným spôsobom rozhodlo o jeho námietke zaujatosti, postačí odkázať na ustanovenia § 90 ods. 2 a § 91 ods. 3 SSP. Podľa nich sa na námietku zaujatosti neprihliada a nadriadenému správne súdu sa vec nepredkladá, ak námietka zaujatosti nemá náležitosti alebo ak sa jej dôvody týkajú okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a jeho rozhodovacej činnosti (§ 87 ods. 3 SSP). Z citovaných ustanovení tak celkom jasne vyplýva, že správny súd v týchto prípadoch môže na námietku zaujatosti neprihliadať, teda môže konať vo veci tak, ako keby žiadna námietka nebola podaná. Zároveň z nich jasne vyplýva, že uvedené

posúdenie urobí sám súd, proti ktorému námietka zaujatosti smeruje, a nie je povinný vec ani predložiť nadriadenému súdu. V prerokúvanej veci správny súd, proti sudcom ktorého žalobca podal námietku zaujatosti, mu vyššie citovaným prípisom oznámil, že jeho námietku nepredloží na rozhodnutie práve z týchto dôvodov. Tento postup správneho súdu tak zodpovedal citovaným zákonným ustanoveniam a žalobcove výhrady proti nemu nie sú dôvodné. Pokiaľ žalobca ďalej namietal, že konajúci senát sa nikdy riadne nezaobrá jeho vecami, ide zasa o dôvody podľa § 87 ods. 3 SSP, ktoré nemôžu zakladať zaujatosť sudcu ani na účely kasačného konania.

9. Konečne, k žalobcovej námietke o údajne rozdielnom prístupe žalovaného k tej časti žiadosti, ktorá sa týkala stavebného povolenia obce Studenec, postačí odkázať na celkom jasné znenie ustanovenia § 179 SSP. Na rozdiel od oznámenia okresného úradu, že nebude preskúmať toto stavebné povolenie mimo odvolacieho konania, samotné stavebné povolenie je rozhodnutím podľa § 3 ods. 1 písm. b) SSP, ktoré je preskúmateľné v správnom súdnictve. Ustanovenie § 179 SSP potom poskytuje ochranu osobe, ktorá tvrdí, že jej určité rozhodnutie, ktoré by inak nebolo vylúčené zo súdneho prieskumu, nebolo doručené, pretože s ňou orgán verejnej správy nekonal ako s účastníkom. Je teda zrejmé, že pokiaľ žalobca vo svojej žiadosti o priznanie právnej pomoci zdôrazňoval, že sa s ním nekonalo pred vydaním tohto stavebného povolenia, žalovaný ju posúdil podľa uvedeného ustanovenia a dospel k záveru, že tu nemôže ísť o zrejmu bezúspešnosť sporu. Tieto závery však z logiky veci nemožno preniesť na oznámenie okresného úradu, pretože naň nedopadá cit. ustanovenie § 179 SSP.

IV.

Záver

10. Na základe uvedených úvah tak kasačný súd dospel k záveru, že nie sú dané uplatnené sťažnostné body, a preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP rozsudkom (§ 457 ods. 1 SSP) zamietol.

11. O trovách bolo rozhodnuté podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 168 ods. 1 a § 467 ods. 1 SSP, keď žalobca vo veci úspech nemal a žalovaný ho síce mal, kasačný súd však nezistil dôvody, aby sa mu nárok na náhradu trov priznal.

12. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.